

พฤติกรรมทางการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ

นายลำยอง บอนอย

004381

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

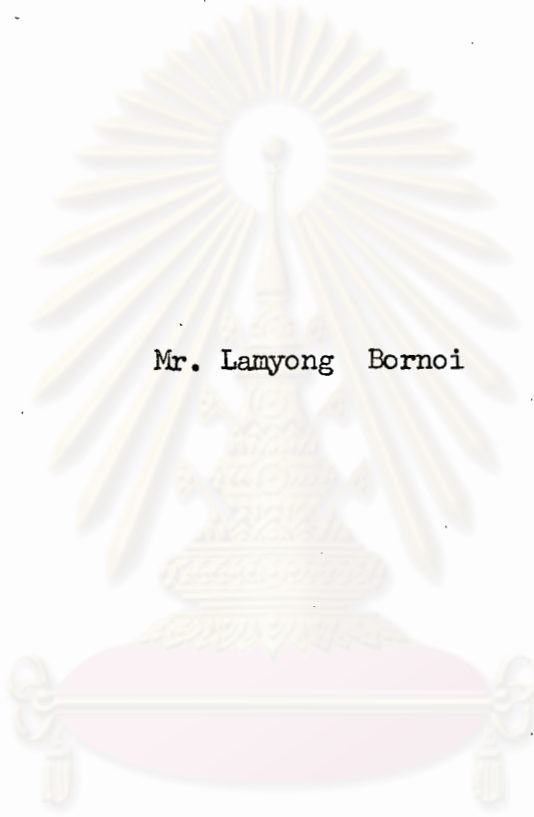
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาบริหารการศึกษ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ. ศ. 2520

i 17166329

ADMINISTRATIVE BEHAVIOR OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS
IN THAILAND NORTHERN REGION

Mr. Lamyong Bornoï

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

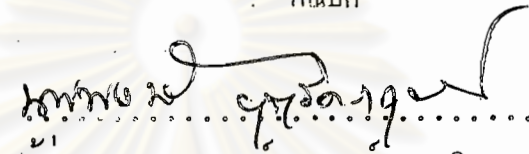
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทบริหารธุรกิจ

(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษย์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจบัณฑิตวิทยาลัย

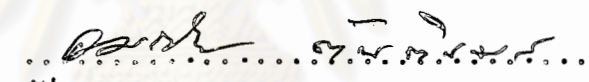
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณฺณโชติ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

กรรมการ

(อาจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณฺณโชติ

อาจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง

พฤติกรรมทางการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา
ในภาคเหนือ

โดย

นายดำรงค์ บอนน้อย

แผนกวิชา

บริหารการศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ

ชื่อ นายลำยอง บอนน้อย แผนกวิชา บริหารการ ศึกษา

ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือที่เป็นอยู่จริง กับที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ และคัดเลือกบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมทางการบริหารด้าน Initiating Structure และด้าน Consideration ที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารและครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ 18 แห่ง ผู้บริหาร 18 คน ครูอาจารย์ 428 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวจากแบบสอบถาม LEBQ สร้างโดย Andrew W. Halpin คำถามยี่สิบคำถามบริหารการศึกษารวม 5 งาน คือ งานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารกิจการนักเรียน งานบริหารธุรการการเงิน และงานด้านความสัมพันธ์ชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความมีนัยสำคัญภายในและระหว่างกลุ่มด้วย ที-เทสต์ (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ พฤติกรรมด้าน Initiating Structure ด้าน Consideration และพฤติกรรมรวมทั้งสองด้าน

2. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารด้าน Initiating Structure และด้าน Consideration และพฤติกรรมรวมทั้งสองด้าน ทั้งตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ พฤติกรรมที่ควรจะเป็นสูงกว่าที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารด้าน Initiating Structure ด้าน Consideration และพฤติกรรมรวมทั้งสองด้าน ทั้งพฤติกรรมที่เป็นอยู่จริงและที่ควรจะเป็น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สูงกว่าครูอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(4.) การปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ควรปรับปรุงพฤติกรรมทางการบริหารงานการศึกษาของผู้บริหารหลายด้าน เช่น ระบบสารนิเทศ การกระจายและมอบหมายงาน การให้กำลังใจ การชักจูงใจ การให้หลักประชาธิปไตย การประชาสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดการเรียนการสอน การให้แหล่งวิทยาการของท้องถิ่น การนิเทศการศึกษา การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและการจัดสวัสดิการ

5. การคัดเลือกผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ควรเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสมและมีความรู้ ความสามารถในงานบริหารการศึกษามากตามข้อ 4.

Thesis Title   Administrative Behavior of Secondary School Administrators
                             in Thailand Northern Region

Name   Mr. Lamyong Bornoj   Department Educational Administration

Academic Year   1977

ABSTRACT

The Purposes of the Study

- 1. To ascertain the administrative behavior of secondary school administrators in Thailand northern region.
- 2. To compare the real and ideal of administrative behavior of secondary school administrator as the administrators' and teachers' view.
- 3. To suggest the improvement of administering the secondary school in Thailand northern Region and the selection of the secondary school principals in the future.

Method and Procedures

Survey method was used in this research. Administrative behavior was the variables of the study.

The administrators and teachers of 18 secondary schools in northern Thailand were randomly selected as respondents. They were 18 administrators and 428 teachers. 100 percents of completed questionnaires were returned.

The instrument used was a questionnaire adapted from Halpin's Leader Behavior Description Questionnaire (LBDQ) Question in the Questionnaire were base on the five administrative tasks. They are academic administration, personnel administration, student personnel administration, school

business administration and school community relation.

Statistics used in analysing the study included mean, percent, standard deviation, test of significant by t-test.

Major Findings.

1. Every dimension of real administrative behavior of secondary school administrators in Thailand northern region was found in the middle level.

2. According to administrative behavior of administrators in initiating structure, consideration and total behavior as administrator's and teachers' view, the ideal behavior is higher than real one at the significant difference of .01

3. In comparing the administrative behavior of administrators in initiating structure, consideration and total behavior both real and ideal behavior between the administrators and the teachers point of view the administrators' view is higher than the teachers' view at the significant difference of .01.

4. Administrators of the secondary schools in northern Thailand ought to improve their administrative behaviors in several area such as information system, decentralization, motivation, democracy, school public relation, community relation, teaching and learning, the use of academic resource, educational supervision, student activities, school finance, finding facilities for teachers' performance and school welfare.

5. Selecting of secondary school administrators in Thailand northern region should be based upon the consideration of the appropriate administrative behavior, knowledge and competencies in educational administration as indicated in item 4.

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณแด่ คณะอาจารย์ผู้ร่วมทำการวิจัยอันประกอบด้วย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ หัวหน้าโครงการวิจัย คณะอาจารย์แผนก
มัธยมศึกษา อาจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์บัวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วย-
ศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณณโชติ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาช่วยให้การดำเนินการวิจัย
ครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณแด่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ ผู้เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษาที่ได้ให้กำลังใจ กำลังความคิดและทุน ตลอดจนช่วยตรวจ แก้ไขการวิจัยนี้ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณณโชติ ผู้ให้คำแนะนำ แก้ไขในการใช้สถิติและการวิเคราะห์
ข้อมูล ตลอดจนได้สอนการทำวิจัยอย่างเข้าใจและแจ่มแจ้ง อาจารย์บัวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์
ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่หน้าแรก
จนหน้าสุดท้าย เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณแด่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ หัวหน้าแผนก
วิชาบริหารการศึกษา ซึ่งได้กรุณาออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยัง
ครุใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือเป็นอย่างสูง ที่ทำ
ให้ผู้วิจัยได้รับความสะดวกเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ครุใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียน และครูอาจารย์โรงเรียน
เรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ทั้ง 18 แห่ง ที่ผู้วิจัยได้ไปเก็บข้อมูลและท่านได้ให้ความร่วมมือ
ความสะดวกในการตอบและเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ประโยชน์และคุณความดีอันจะพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบมอบสักการะ
เป็นกตเวทิตาแด่ พ่อและแม่ อันเป็นที่รักเคารพอย่างสูงสุดของผู้วิจัย.

ลำปาง บอนอย

	พฤติกรรมความเป็นผู้นำ	33
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำ โดยการใช้แบบสอบถาม LBDQ	43
	ผลการวิจัยของต่างประเทศ	45
	ผลการวิจัยในประเทศ	60
	ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา, งานบริหารวิชาการ และผลการวิจัย	65
	งานบริหารบุคลากร และผลการวิจัย	70
	งานบริหารกิจการนักเรียน และผลการวิจัย	71
	งานบริหารธุรการ การเงิน และผลการวิจัย	73
	งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและผลการวิจัย	74
	สรุป	76
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	79
	วัตถุประสงค์	81
	สมมติฐาน	81
	ประชากร	81
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	81
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	83
	การวิเคราะห์ข้อมูล	87
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
	ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100

บท

หน้า

5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	...	...	...	...	101
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	...	...	...	...	101
	สมมติฐานของการวิจัย	...	...	...	...	101
	วิธีดำเนินการวิจัย	...	...	...	...	101
	สรุปผลการวิจัย	...	...	...	...	102
	อภิปรายผล	...	...	...	...	103
	ขอเสนอแนะ	...	...	...	...	106
	บรรณานุกรม	...	...	...	...	109
	ภาคผนวก	...	...	...	...	121
	ประวัติการศึกษาของผู้วิจัย	...	...	...	...	158

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ระดับของคะแนนพฤติกรรมความเป็นผู้นำ... .. .	86
2	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามกลุ่มและเพศ	92
3	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหาร ระหว่างพฤติกรรมที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็นของผู้บริหารและของครูอาจารย์... .. .	96
4	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหาร ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูอาจารย์ ในพฤติกรรมที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น... .. .	97
5	แสดงการรอยละของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามในช่องความถี่ มากที่สุดและมาก ของพฤติกรรมที่ควรจะทำ... .. .	98
6	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ไปส่งและที่ไ้รับคืน... .. .	145
7	แสดงคะแนนในการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม... .. .	146
8	แสดงคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางการบริหาร พฤติกรรมทางด้าน Initiating Structure และ Consideration ของผู้บริหารที่เป็นอยู่จริง	150
9	แสดงคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางการบริหาร พฤติกรรมทางด้าน Initiating Structure และด้าน Consideration ของผู้บริหารที่ควรจะเป็น	151
10	แสดงคาสถิติพื้นฐานในการหาความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมที่เป็นอยู่จริงและที่ควรจะเป็นของผู้บริหาร และของครูอาจารย์... .. .	152

11	แสดงคาสติพื้นฐานในการหาความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูอาจารย์	154
12	แสดงการอวยละของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่แสดงความเห็นในพฤติกรรม ที่ควรจะเป็น	156

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 แสดงพฤติกรรมของผู้นำ	35
2 Initiating Structure and Consideration as Co-ordinate Dimensions of Administrator Behavior	38
3 แสดงพฤติกรรมในระบบสังคมแบบของ Getzels-Guba,..	39
4 Stogdill's Theory of Organizational Achievement	47